

Pisa

Nyt pääsen lempi aiheeseeni. Koulun, opettamiseen ja oppimiseen. Olen opettanut sivutoimisesti lähes 20 vuotta eritasoisissa oppilaitoksissa, ammattikoulusta korkeakouluun. Äidin pikku pallinaamoja, omiani lukuun ottamatta en ole kuitenkaan pääsyt komentamaan.

Mielessä on joskus jopa välähtänyt, että jos saan potkut työstäni, ryhdyn opettamaan. Jos siinäkään ei pärjäisi, voisi pyrkiä johtajaksi.

Opettamiseen ja oppimiseen liittyy mielessäni kuitenkin melkoinen paradoksi. Olen lainannut viisaita ja todennut, että kun on opettanut lapsen lukemaan, ei hänelle enää voi mitään opettaa, koska kaikki maailman kirjat ovat hänen käytettävissään. Uskon, että ihminen oppii tehokkaimmin omaehtoisesti ja itseksensä.

Toisaalta viisikymppisenkin voi saada oppimaan ja hallitsemaan aivan uusia tekniikoita tai menetelmiä. Ja kieliä oppii koko ikänsä, jos viitsii.

Nyt kuuluu kuitenkin maailmalta mieluisia asioita. Suomalaisurheilijoiden doping-uutisten selittelyn asemesta voinkin ulkomaisille ystävilleni perustella, miksi penskamme pärjäävät Pisa-tutkimuksessa niin hienosti. Paljon paremmin kuin Euroopan suurten kansojen lapset. Tällä kertaa suomalaisten matematiikan taidot todettiin ylivoimaisiksi.

Pisa-tutkimuksessa selvitetään satunnaisotoksin noin neljäkymmenen maan teini-ikäisten tietoja ja taitoja. Vuonna 2001 Suomi sijoittui lukutaitoa koskevassa tutkimuksessa ensimmäiseksi. Nyt keskityttiin matematiikan taitoihin, ja Suomi selviytyi OECD-maiden parhaaksi. Suomesta valittiin kokeisiin lähes 6000 oppilasta noin kahdesta sadasta koulusta ympäri maan. Joukkoon kuului niin suomen- kuin ruotsinkielisiäkin kouluja.

Suomen tasapäistäväksi haukuttu peruskoulu toimii sittenkin. Me joudumme vielä suurista maista poiketen opiskelemaan kolmea neljää vierasta kieltä pärjätäksemme maailmalla. Suurten maiden oppilaat voivat senkin ajan käyttää muiden aineiden kanssa. Ja kuitenkin Saksa ja Ranska jäävät vauhdista. Erityisesti Saksassa tuloksiin on kiinnitetty julkisuudessa kovasti huomiota, ja asiasta alkaa muodostua kiusallinen.

Norjalaiset tosin ehtivät jo väittämään, ettei opetuksen taso niin kummoista olekaan. Suomalaiset oppivat vaan paremmin, koska kouluissa tarjotaan lämmin lounas. Maha täynnä kun ei tarvitse hulinoita.

Peruskoulua on arvosteltu juuri tasapäistämisestä. Lahjakkaat oppilaat turhautuvat, koska opetuksen pitää raahata kaikkia mukanaan, myös hunsvotteja. Nyt tulokset osoittavat, että tasapäisyys vastaa ainakin matematiikassa ja lukutaidossa maailman kärkeä. Suomen kohdalla erityisesti heikkojen vastausten pieni määrä yllätti tutkijat.

Muistan omilta kouluajoltani, että matematiikka oli hyvin helppoa. Ei tarvinnut juurikaan lukea, koska matematiikassa ei ole paljoa ulkoa muistettavaa. Asiat järjestyvät loogisesti. Ongelmien, tai kuten ennen sanottiin, probleemien ratkaisu oli kimuraisempaa. Pisa-tutkimuksessa arviointi keskittyy nimenomaan matematiikan soveltamiseen, ja erityisesti siinä näytään pärjäävän.

Ei muuta kun pää pystyyn ja näytetään maailmalle!

pajen